

T.C.
GIDA TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

22369-22336
GK-170

Sayı : 54045643/610, 2767
Konu : Yazılı Soru Önergeleri

17...06/2013

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 09/05/2013 tarih ve 43452547-120-00-122442 sayılı yazınız.

İlgi yazı ekinde alınan, İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin TANRIKULU'na ait 7/22369 ve 7/22396, Kütahya Milletvekili Alim IŞIK'a ait 7/22370, Bursa Milletvekili İsmet BÜYÜKATAMAN'a ait 7/22371, Mersin Milletvekili Ali ÖZ'e ait 7/22372, 7/22373, 7/22374, 7/22385, 7/22386 ve 7/22387, Balıkesir Milletvekili Ayşe Nedret AKOVA'ya ait 7/22375, 7/22376 ve 7/22380, İstanbul Milletvekili Umut ORAN'a ait 7/22377, Kocaeli Milletvekili Mehmet Hilal KAPLAN'a ait 7/22378, İstanbul Milletvekili Abdullah Levent TÜZEL'e ait 7/22379, Ardahan Milletvekili Ensar ÖĞÜT'e 7/22381 ve 7/22382, Mersin Milletvekili Mehmet ŞANDIR'a ait 7/22383, Tokat Milletvekili Reşat DOĞRU'ya ait 7/22384, Ankara Milletvekili Özcan YENİÇERİ'ye ait 7/22388, 7/22389, 7/22390, 7/22391, 7/22392, 7/22393 ve 7/22394, İstanbul Milletvekili Mahmut TANAL'a ait 7/22395 esas no'lu yazılı soru önergelerine ilişkin Bakanlığımız görüşü ekte sunulmaktadır.

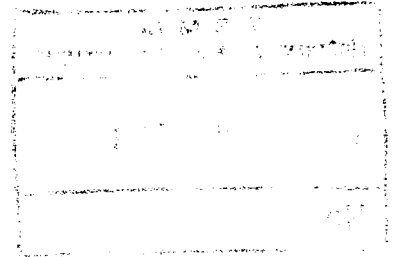
Bilgilerinize arz ederim.

Mehmet Mehdi EKER
Bakan

EKLER:

1- Görüş

7/22369, 7/22370, 7/22371, 7/22372,
7/22373, 7/22374, 7/22375, 7/22376,
7/22377, 7/22378, 7/22379, 7/22380,
7/22381, 7/22382, 7/22383, 7/22384,
7/22385, 7/22386, 7/22387, 7/22388,
7/22389, 7/22390, 7/22391, 7/22392,
7/22393, 7/22394, 7/22395, 7/22396 (48 Sayfa)

T.C.
GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

YAZILI SORU ÖNERGESİ

Önerge Sahibi : Ali ÖZ
Mersin Milletvekili
Esas No : 7/22373

Dünya Sağlık Örgütü 2012 balık tüketimi verilerine göre Türkiye. Avrupa'da balığı en az tüketen ülke olmuştur. Yıllık kişi başına düşen tüketim miktarı Avrupa'da 26 kg iken Ülkemizde, yıllık kişi başına düşen 8 kg tüketim miktarı ile Avrupa'da son sıradayız. Bu bağlamda:

SORU 1) Beyin gelişiminden, kanser ve şeker hastalığından korunma, bağışıklık sistemini kuvvetlendirme gibi birçok faydası bulunan balık Türkiye'de neden az tüketiliyor?

SORU 2) Üç tarafı denizlerle çevrili olan Ülkemizde, balık tüketiminde Avrupa'da sonuncuyuz, bu durumu nasıl değerlendiriyorsunuz?

SORU 3) Türkiye'de balık tüketiminin az olmasında, balık fiyatlarının yüksek olması mı yoksa gelir dağılımındaki dengesizlikler mi sebep olarak görüyorsunuz?

SORU 4) Dengeli ve sağlıklı beslenme için mevcut su kaynaklarımızdan daha iyi yararlanabilmek için çalışmalarınız var mıdır?

SORU 5) Balık ve su ürünlerinin hem içerdikleri önemli besin maddeleri, hem de çağımızın önemli belli başlı hastalıklarında tedavi edici ve önleyici sağlık etkileri nedeniyle, tüm yaş grupları tarafından haftada 2-3 öğün tüketilmesi gerektiği konusunda kamuoyunu bilgilendirme çalışmalarınız var mıdır?

CEVAP 1-2-3-4-5) Ülkemizde balık tüketiminin arzu edilenden düşük olmasının sosyal ve kültürel nedenleri olmakla birlikte beslenme kültürü ve tüketim alışkanlığı, su ürünlerini sezonunda taze tüketme isteği, işlenmiş ve dondurulmuş su ürünlerinin tüketiminde isteksiz davranılması gibi sebepler sayılabilmektedir. Ayrıca balık tüketiminde bölgelere göre de belirgin farklılıklar görülmektedir. Örneğin sahil bölgelerinde AB ortalamalarının üzerinde tüketim görülürken iç kesimlerde bu miktar düşmektedir.

Su ürünleri avcılığının yoğun yapıldığı dönemlerde balık fiyatları düşmektedir. Özellikle avcılığın bol olduğu dönemlerde hamsi gibi balıklar halkın hayvansal protein ihtiyacının ucuza karşılanmasında önemli rol oynamaktadır. Av sezonu dışında ise yetiştiricilik yoluyla elde edilen su ürünleri piyasada sürekli uygun fiyatlarda balık bulunmasına imkân sağlamaktadır.

Bakanlığımız tarafından düzenlenen toplantı, sempozyum, değişik etkinliklerde ve basın yayın organları aracılığıyla su ürünlerinin insan beslenmesindeki önemi ve tüketiminin artırılmasına yönelik tanıtım çalışmaları yürütülmektedir. Sektördeki sivil toplum kuruluşları ile birlikte su ürünlerinin tüketimine yönelik ortak tanıtım etkinlikleri yapılmaktadır.

Bakanlığımızca ülkemizin mevcut kaynakları dikkate alınarak balıkçılık ve su ürünlerinde sürdürülebilir bir üretimin sağlanabilmesi amacıyla çalışmalar yürütülmektedir. Bu kapsamdaki bazı faaliyetlerimiz şu şekildedir:

T.C.
GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

- Bakanlığımızca su ürünlerinin geliştirilmesine yönelik etkin ve sürdürülebilir politikalar yürütülmüş ve su ürünleri ilk defa 2003 yılında destekleme kapsamına alınmıştır. Destekleme kapsamında bugüne kadar toplam 855 Milyon TL ödeme yapılmıştır.
- Su ürünleri kaynaklarını desteklemek ve güçlendirmek amacıyla her yıl balıklandırma çalışmaları yapılmaktadır.
- Balıkçıların kullandıkları akaryakıttan 2004 yılından itibaren özel tüketim vergisi alınmamaktadır.
- Balıkçılarımız 2002 yılından itibaren Düşük Faizli Yatırım ve İşletme Kredisinden yararlanmaktadır.
- Yetiştiricilikte girdi maliyetlerini düşürmek amacıyla su ve yüzey alanı kira bedelleri düşürülmüştür.
- Stoklar üzerindeki aşırı av baskısını önlemek ve balıkçılığımızın sürdürülebilirliğini sağlayabilmek amacıyla, gönüllülük esasına göre Su Ürünleri Ruhsat Tezkeresi'ne sahip, 12 metre ve üzerindeki balıkçı gemisi sahiplerine, gemilerini avcılıktan çıkarmaları karşılığında, gemi boyuna göre destekleme ödemesi yapılacaktır.
- Soğuk hava depolarının artırılması ve soğuk zincirin kurulmasına ilişkin Kırsal Kalkınma Yatırımlarının Desteklenmesi Programı kapsamında %50 hibe desteği verilmektedir.
- Su ürünleri IPARD programı kapsamında AB hibe fonlarından desteklenen sektörlerimiz arasındadır. Bu kapsamda IPARD Programında belirlenen illerimizde, belirlenen şartları taşıyan su ürünlerine yönelik yatırımlara %50 hibe desteği sağlanmaktadır.
- 2012-2016 yılları arasında geçerli olan Ticari Amaçlı Su Ürünleri Avcılığını Düzenleyen Tebliğ 1 Eylül 2012 tarihinde yürürlüğe girmiştir. Yeni Tebliğ'de; avlanma araçları ve yöntemleri başta olmak üzere, avlanan su ürünlerinin boy, avlanma zamanı, avlanma yerleri ve balıkçıların yükümlülükleri ile uyulması gereken kurallara ilişkin düzenlemeler yer almıştır.
- "Çevre Dostu Su Ürünleri Yetiştiriciliğinin" geliştirilmesi kapsamında kıyılarımızda bulunan balık çiftlikleri açık denize taşınarak, modern teknolojilerin kullanıldığı off-shore işletmeleri haline dönüştürülmüştür.
- "Ülkesel deniz balıkları üreten işletmelerin çevresel etkilerini izleme programı" çerçevesinde işletmelerin çevresel etkileri yakından izlenmektedir.

Kaydedilen teknolojik ve ekonomik gelişmeler sayesinde Türkiye'de yetiştiricilik sektörü son 10 yılda hızlı bir gelişme göstermiştir. FAO verilerine göre Türkiye, su ürünleri yetiştiricilik üretiminde Dünyada en hızlı büyüyen üçüncü ülke konumundadır.

Türkiye, Avrupa'daki alabalık yetiştiriciliğinde 1. sıraya, çipura ve levrek üretiminde ise 2. sıraya yükselmiştir. Türkiye, Avrupa çipura ve levrek pazarında %25'lik paya sahip bir konuma ulaşmıştır.

TÜİK verilerine göre Ülkemizin 2011 yılı toplam su ürünleri üretimi bir önceki yıla göre %7,7 artarak 704 Bin Tona yükselmiştir. 2002-2011 yılları arasındaki 10 yıllık dönemde su ürünleri yetiştiricilik üretimimiz %209 artarak 61 Bin tondan 189 Bin tona yükselmiştir. 2012 yılı verileri TÜİK tarafından henüz yayınlanmamış olup, su ürünleri yetiştiricilik üretimimizin 212 Bin tona yükselmesi beklenmektedir.

T.C.
GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Ayrıca, 2002-2012 yıllarında su ürünleri ihracatında da önemli bir aşama kaydedilmiştir. 2002 97 Milyon dolar olan su ürünleri ihracatımız 2012 yılında 412 Milyon dolara ulaşmıştır.

Bakanlığımızca, Ülkemizi, gerek Avrupa'da, gerek Akdeniz'de ve gerekse Orta Asya ve Kafkaslarda önemli bir bölgesel güç haline gelmesi, bilgi ve teknoloji transfer eder ülke konumuna yükselmesi için çok sayıda ulusal ve uluslararası proje yürütülmektedir.

2002 yılından bugüne kadar AB'ne uyumun sağlanması ve kurumsal kapasitenin artırılmasına yönelik Bakanlığımız tarafından gerçekleştirilmiş, teklif edilmiş ve planlama aşamalarında olan balıkçılık konusunda 6 adet proje bulunmaktadır.

A